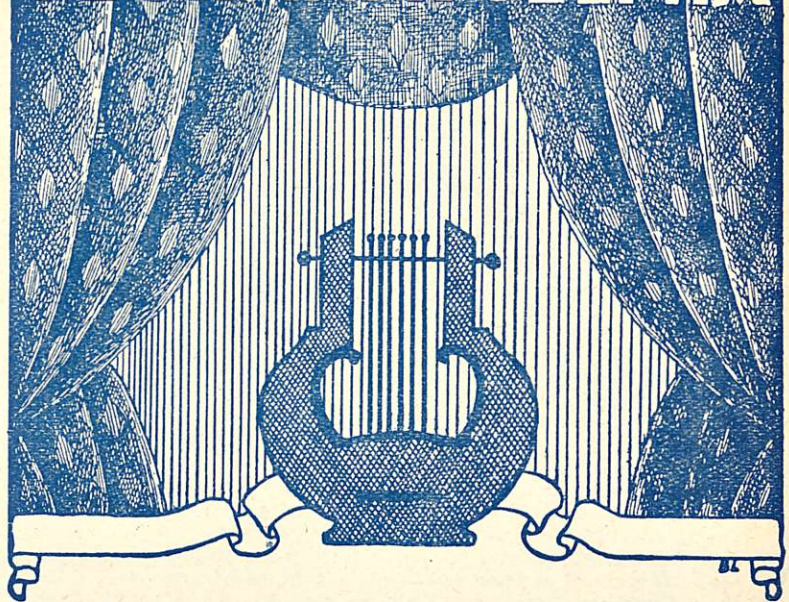

SEURANÄYTELMIÄ

308

EPRA KUJANPÄÄ

T A I K A V E L L I

KAKSINÄYTÖKSINEN KANSANNÄYTELMÄ

Arvi A. Karisto Osakeyhtiö

SEURANÄYTELMIÄ.

* Tähdellä merkittyihin on esittämislupa pyydettyä.

5. *Kemppainen*, Ei sovintoa ennen uhria. 2-n., 10 h. 4. p. 2 mk.
 7. *Rissanen*, Iimäellä, 1-n., laulunsek., 7 h. 6. painos. 6 mk.
 13. *Walakorpi*, Juhannus-iltana. 1-n., 10 h. 3. painos. 1: 50.
 20. *Walakorpi*, Mestarin rakkausseikkailut. 2-n. ilv., 5 h. 3. p. 2 mk.
 22. *Ranta*, Metsän povessa. 1-n. kansannäyt., 6 h. 3. painos. 2: 50.
 23. *Suru*, Hakalan rahat. 2-n. kansannäyt., 9 h. 3. painos. 2 mk.
 38. *Jakku*, Syiden kirous. 3-n. murhenäyt., 11 h. 5. painos. 7 mk.
 39. *Turunen*, Aili. 2-näyt. näytelmä, 8 h. 4. painos. 5 mk.
 41. *Jakku*, *Evald*, Kilpakosijat. 2-n. pila, 6 h. 6. painos. 5 mk.
 45. *Veijon-Veikko*, Hetken lapsi. 3-n., 8 h. 5. painos. 4 mk.
 46. *Jakku*, Suuria tuumia. 1-n. huvinäyt., 6 h. 4. painos. 6 mk.
 48. *Hasti*, Yksimieliset. 2-n. kansankuv., 5 h. 2. painos. 3 mk.
 51. *Tanner*, Noidan kosto. 3-n. huvinäyt., 11 h. 4. painos. 8 mk.
 53. *Jakku*, *Evald*, Murtovaaralaiset. 3-n. kansann., 8 h. 4. p. 4 mk.
 54. *Veijon-Veikko*, Kosimassa. 1-n. huvinäyt., 5 h. 4. p. 6 mk.
 * 72. *Wuori*, Naimiskauppa. 1-n. huvinäyt., 5 henk. 3. painos. 4 mk.
 * 73. *Wuori*, Seinä väliä. 1-n. huvinäyt., 4 henk. 3. painos. 4 mk.
 80. *Tähnelä*, Mustalaisen kosto. 3-n. kansannäyt., 4 h. 4. pain. 5 mk.
 85. *Korpikiivi*, Saiturin perintö. 1-n. kansannäyt., 5 h. 2. p. 1: 50.
 93. *Velho*, Kun rouva ei ole kotona. 1-n. huvin., 4 h. 2. p. 3 mk.
 94. *Mannermaa*, Kultainen sydän. 2-n. huvin., 5 h. 3. painos. 3 mk.
 100. *Walakorpi*, Harha-askeleita. 1-n. näyt., 5 h. 3. p. 4 mk.
 105. *Vallinmäki*, Kylänkellot. 1-n. huvinäyt., 4 h. 4. painos. 6 mk.
 106. *Mustamaa*, Salapolttajat. 3-n. kansann., 11 h. 2. painos. 2 mk.
 109. *Aronen*, Mätäkuussa. 1-n. ilveily, 9 h. 3. painos. 5 mk.
 110. *Salmelainen*, Porrassalmella. 1-n. kansannäyt., 8 h. 3. p. 3 mk.
 115. *Walakorpi*, Väkeviä voimia. 2-n., 8 h. 2. painos. 2 mk.
 117. *Akkanen*, Kun naiset pelkäävät. 1-n. huvinäyt., 7 h. 4. p. 5 mk.
 121. *Santavuori*, Torpan tyttö. 2-n. kansannäyt., 7 h. 4. painos. 5 mk.
 124. *Eerola*, »Hieno käytös». 2-n. huvinäyt., 9 h. 3. painos. 4 mk.
 * 126. *Wuori*, Kiusankappale. 1-näyt. ilveily, 3 henk. 2. painos. 4 mk.
 127. *Heilala*, Tulisessa tuskassa. 1-n. huvinäyt., 3 h. 2. p. 3 mk.
 * 128. *Alpi*, Käärme. 1-näyt. pila, 4 h. 2. painos. 4 mk.
 131. *Ruoholampi*, Rakkauden vuoksi. 1-näyt., 6 h. 3. painos. 5 mk.
 133. *Vuoritsalo*, Kun rouvat epäilevät. 3-n. huvin., 8 h. 3. p. 10 mk.
 * 134. *Lassila*, Kun lesket lempivät. 4-n. huvin., 8 h. 3. p. 4 mk.
 147. *Akkanen*, Nikoteemuksen kosijat. 2-n. huvinäyt., 5 h. 3. p. 6 mk.
 150. *Toivonen*, Vehkeitten loppu. 1-n. huvinäyt., 5 h. 2. p. 3 mk.
 153. *Lassila*, Kun ruusut kukkivat. 3-n. huvin., 11 h. 3. p. 12 mk.
 * 154. *Wuori*, Ihmisten tähden. 3-näyt., 12 henk. 2. painos. 7 mk.
 * 157. *Alpi*, Kesävieraat. 2-n. huvinäyt., 7 h. 2. painos. 5 mk.
 * 161. *Alpi*, Työ ja rakkaus. 1-n. aatenäytelmä, 5 h. 2. painos. 4 mk.
 * 163. *Wuori*, Basilleja. 3-n. huvinäyt., 10 h. 2. painos. 7 mk.
 * 166. *Halme*, Uhri. 3-n. murhenäyt., 7 h. 3. painos. 9 mk.
 171. *Kivi*, Koivulan kihlajaiset. 1-n. kansann., 10 h. 2. painos. 4 mk.
 * 173. *Halme*, Ennustus. 1-n. huvinäyt., 6 h. 2. painos. 4 mk.
 * 174. *Halme*, Naimisiin. 1-n. huvinäyt., 6 h. 2. painos. 4 mk.
 175. *Veijola*, Nuori luotsi. 4-n. kansannäyt., 17 n. 3. p. 4 mk.
 * 177. *Halme*, Turma. 3-n. murhenäyt., 7 h. 3. painos. 8 mk.
 * 178. *Alpi*, Alma raukka. 1-näyt. ilveily, 4 h. 2. painos. 4 mk.
 * 179. *Larin-Kyösti*, Sällin selkkauksia, 1-n. huvin., 6 h. 3. painos. 5 mk.
 * 181. *Halme*, Kyöveli. 1-näyt. huvinäyt., 8 h. 2. painos. 4 mk.
 183. *Selja*, Lammas kaivossa. 1-n. huvinäyt., 4 h. 2. painos. 4 mk.
 185. *Alpi*, Turkki tulee! 1-n. huvinäyt., 5 h. 2. painos. 4 mk.
 * 190. *Halme*, Aamukellot. 1-n. yhteiskuntanäyt., 7 h. 2: 50.

EPRA KUJANPÄÄ

TAIKAVELLI

EPRA KUJANPÄÄ

TAIKAVELLI

KAKSINÄYTÖKSINEN NÄYTELMÄ

1929

ARVI A. KARISTO OSAKEYHTIÖ

«Seuranäytelmiä» on laajin näytelmäsarja maassamme; sen esittelee erityinen NÄYTELMÄ-OPAS, joka on saatavana ilmaiseksi kirjakau-
poista ja kustantajalta. Tässä selityskirjasessa selostetaan myös sarjoja »Huviohjelmien avuksi» ja »Nuorten näytelmiä.»

HENKILÖT :

JANTTU }
PUOSKA } nuorehkoja tukkilaisia.

JUHANA, Kuruvaaran isäntä.

JOHANNA, » emäntä.

HIMMI }
HUMMA } Kuruvaaran tyttäriä.

LÄNTTÄ-MIINA, loisakka Kuruvaarassa.

ISRAEL }
EENOKKI } Konttimäen poikia.

Janttu ja Puoska ovat riuskaliikkeisiä, iloisia kulkureita. Juhana on jo vanhahko ukonkäppänä, saamaton, ykisevä ja nivusiaan hytkyttelevä, vanhanaikainen. Samoin Johanna ja Länttä-Miina kuivahkoja, viirusilmäisiä, taikoihin taipuvia akankääkänöitä. Tyttäret Himmi ja Humma nuoria, iloisia ja reheviä, vaatetuksessaan nykyaikaisia. Konttimäen pojat vähän löyhäpäisiltä näyttäviä, hattujaan kourassa pyöritteleviä älppiä.

Esittämisoikeuden saa lunastamalla 7 kpl. tätä kirjaa

ENSIMMÄINEN NÄYTÖS

Kuruvaaran pirtti, jossa kaikki vanhanaikaista. Iso perheen pöytä vasemmalla penkkeineen, vasemmalla perällä kangaspuut peräikkunan ääressä, oikealla uuni, jonka ympärillä astioita vähän siikin sokin. Keväinen keskipäivä. — JANTTU ja PUOSKA tulevat tömisten tupaan ja heittävät repunsa penkille.

JANTTU. Tässähän se on taas talo kuin leivän nuppi. Missä vain lienevät ne tyttäret, jotka viime viikolla osasivat niin koreasti hymyillä kahvia keitellessään.

PUOSKA. Etteivät vain olisi kylään lentäneet. Silloin saa vatsa edelleen tyhjää kurnia, sillä tuskinpa niiltä akankääkänöiltä mitään heruu.

JANTTU (*katselee uunin luona ruoka-astioita*). Tyhjää on täynnä joka paikka, ja jospa lieneekin aina tällaisessa talossa. Näkyypä kuitenkin russakoita olevan.

PUOSKA. Niistäpä ei ainakaan nälkä lähde. Hiisi vieköön, kun ei mentykään oikeaan ruokataloon. En ole jumalanviljaa nähnytkään sitten, kun

eilisiltana, ja nytpä alkaisi upota, kunhan olisi puuta pehmeämpää.

JANTTU (*kurkistaa ruokakaappiin*). Kuivunut leivänkannikka täällä näkyy olevan ja tuossa ämpäriissä vähän tiskivettä...

PUOSKA (*siirtyy pöydän taakse ja ottaa tupesta puukon*). Tuo tänne vain.

JANTTU (*kynsäisten korvallistaan*). Mutta jos kerran tämä talo on niin tyhjä, niin milläs ihmeellä sitten tämän talon tyttäret ovat sellaisiksi ähökiksi turvonneet.

PUOSKA. Kai maar niillä on täytynyt olla ruokaa. Jospa ovat lipitelleetkin lypsyreisulla lämmitä maitoa. Sehän se kuuluu pinnan pyöristävän ja höyläävän siloiseksi.

JANTTU (*lyö näppiä*). Nyt sain minä oivan aatteen. Tässä on talo kuin ruoskan nuppi, mutta kaikki on rempallaan. Mitäs jos asetutaankin tähän taloon vävyiksi, kun kerran ne tyttäretkin olivat niin veriin käypiä. Mitäs sanot?

PUOSKA. Ei yhtään hullumpaa. Mutta mitäs luulet sen ronkkiaan kyhmyttävän ukon sanovan ja akankääkänöitten?

JANTTU. Kiittävät koreasti, jos saavat kaksi näin komeata poikaa vävyikseen. Eihän tällaisia miehiä niin joka oksalta tipukaan.

PUOSKA. Eipä ei... ja on sitä jo riiattu komeammankin talon tyttäriä, eipä sillä. Mutta sellaiset ukkojäärät ja akkahynttännttyyt pitävät meitä kuitenkin tukkijunnareina.

JANTTU. Niitäpä tässä ollaankin, mut ollaan sitä parempaa sorttia. Muuten minä olen jo kylästynyt kulkemiseen, niin että vakavissani aion kapestaa sitä tämän talon vanhempaa tyttöä, Humma vai mikä sen nimi olikaan.

PUOSKA. Hyvä, että omasi valitsit etkä minun omaani, sillä katsoipa se Himmi-tytär niin kummasti niillä tummilla silmillään tätä poikaa, että pois tieltä. Sen varsi onkin hoikempi ja sellaisena minun makuuni. Ja kyllähän tästä talon tekisi kaksi reilua miestä, jos yrittäisi tosissaan. Ei ole hullumpi se tuumasi, Janttu. Kyllä minä suostun puolestani, pannaan sitten myöhemmin talo kahtia, niin että rävähtää.

JANTTU. Tuohon käteen. Juhannuksena istutaan oman talon penkille ja lopetetaan tämä kulkeminen.

PUOSKA (*lyö kättä*). Sama lienee. Puhutaanpa sitten jo siihen viisiin tyttärille.

JANTTU. Mutta onpa taitanut hiisi viedä tästä talosta tyttäret ja muutkin elävät, kun ei kuulu eikä näy muuta kuin karpäsiä ja russakoita.

PUOSKA. Ja niin vietävän nälkäkin on, että suolet naukuu. (*Silmää ikkunasta.*) Eipä hättää... Katsohan, Janttu, tuonne.

JANTTU (*ikkunassa*). Sieltähän ne tulevatkin, ja voi, kuinka on suu medellä ja silmistä sädekimput kimmahdaa. (*HIMMI ja HUMMA tulevat hälisten.*)

HUMMA. Janttu.

HIMMI. Puoska. Mistä te putositte?

PUOSKA. Sumalta tullaan, sumalta tullaan ja nälkäisiä ollaan. (*Pyöräyttää Himmiä.*) Oletkos sinä veitikka yhtään kertaa minua muistanut? Katsotaanpas silmiin.

HIMMI (*peittää esiliinalla nauraen silmiään*). Enpä näytäkään.

HUMMA (*Jantulle*). Eipä taideta minulta kysyä-kään.

JANTTU. Tiedetään kysymättäkin. (*Pyöräyttää Hummaa ja heittää koholle.*) Mutta antakaa, hyvät tyttäret, meille jotakin syötävää. Olemme nälkäisiä kuin kulkukoirat.

PUOSKA. No niin, ettei kissaa osata sanoa.

HIMMI. Voi verkasen pojat! Hae, Humma, aistasta voita ja leipää... minä juoksen penkomaan kananpesät.

JANTTU. Ja tuokaa sitten piimää, niin paksua, että saa kirveellä kokkelit halkoa.

HUMMA. Luuletkos, ettei meillä sitäkin olisi. (*Tytöt menevät.*)

PUOSKA. Voi kissanjalka! Niillä on aitassa voita ja leipää, ties mitä onkaan, ja tässä taloa tyhjäksi moitittiin. Katsohan, Janttu, kuinka komeasti noiden tyttöjen käpälä nousee. Oli se onni, että satuttiin silloin tuonaan tulemaan tähän taloon.

JANTTU. Onni yksillä, kesä kaikilla. Minä jo silloin aattelin, että tässä talossa on tämän

pojan hyvä köllötellä. (HIMMI ja HUMMA tulevat oikealta kamarin ovesta.)

HUMMA. Nyt olisi kamarissa haukattavaa. Ollimme laittaneet enemmänkin, mutta kun nälkäänne niin huusitte...

HIMMI. Ja kun ei löytynyt yhtään kananpesää.

PUOSKA (*ottaa Himmiä vyötäisiltä*). Ensi kerralla mennään yhdessä etsimään, eikö niin?

HIMMI. Niin, mutta milloinka se ensi kerta sitten on?

JANTTU. Vaikkapa jo huomenna. Kun saadaan puomit joen varteen, niin tullaankin sitten milloin mieli tekee.

HUMMA (*nauraen*). Joko se nälkä unohtui?

PUOSKA. Se kiihtyy vain niinkuin talvella pakkanen.

JANTTU. Ja ettäkö oikein kamariin meille ruoka laitettiin?

HUMMA. No eihän sitä nyt pirtinkään pöydälle...

PUOSKA... näin riuskoille pojille. (*Pyöräyttää Himmiä. Miehet menevät kamariin.*)

HUMMA. Voi kuinka hauskaa! (*Pyörittää Himmiä*). Nytpä olisi pitänyt olla näkemässä niiden Konttimäen sulhaspoikien, kuinka oikeat riuskat pojat uskaltavat tyttöjä pyöräytellä.

HIMMI. Hyh... ei tämä tyttö ikinä lähde sellaisten konttien mukaan, vaikka piiskalla ajetaan.

HUMMA. Ei tämäkään, vaikka akat kuinka leukojaan venytelkööät.

HIMMI. Mitäs, jos ukko ärisee noille pojille, kun . . .

HUMMA. Jaksaa kai tuon ärinän kuunnella. Akan-käkkänöiden vahdinpitoa on pahempikin välttää.

HIMMI. Hui hai. Niitä vedetään nenästä, että pihisee. Tule, mennään katsomaan, jos niiltä ruoka loppuu . . . (*Menevät kamariin. Pian sitten JANTTU ja HUMMA tulevat takaisin, Jantun käsi Humman vyötäisillä.*)

JANTTU. Jos ei meitä huomenna kuuluisi suurukselle, niin illalla tavataan joen varrella karttukiven luona. Niinkös?

HUMMA. Mihin aikaan?

JANTTU. Siinä yhdeksän korvilla. Ja muistakin, mitä sanoin, ettet suostu niiden typerien ukkojen ja akkojen vaatimuksiin Konttimäen sulhasista.

HUMMA. En ikinä.

JANTTU. Ja muista kuunnella, mitä käki sinulle huomenna kukkuu.

HUMMA. Ja mitä se kukkuu?

JANTTU (*Humman korvaan*). Se kukkuu onnea . . . ja muutaman päivän perästä kihlajaisia. (*Ottää repun selkäänsä.*) Ai, kun unohdin, että meidän oli saatava täksi illaksi näihin reppuihin sapsukoitakin.

HUMMA. Kuule, me tuomme sinne joelle. Paistetaan lettujakin...

PUOSKA (*tulee Himmin kanssa kamarista.*) Ja että mitä paistetaan?

JANTTU. Konttimäen sulhasille paistetaan porossa perunoita. Maksahan, kölli, minunkin edestäni ruokasi. (*PUOSKA jättää rahan pöydälle.*)

HIMMI. Ei sitä olisi tarvinnut jättää.

JANTTU. Totta kai. Muuten sanoisivat muorit ja vaarit, että syöttelette rahattomia sulhasmiehiä. (*PUOSKA ottaa reppunsa, ja kaikki menevät ulos. Hetken perästä tulee JUHANA ronkkiaan kyhnytellen ja ykisten.*)

JUHANA. Yhy... taitaa tulla huono ilma, kun niin repii nivusia... hoho... olipa saunassa lämmintä, mutta ei tullut unen poika. Missähän ne nyt akatkin, kun ei näkösällä. Tarttis kahviakin saada... yhy... Johanakin taitaa siellä Konttimäessä... (*Lataa piipun, kyhnyttää vuorotellen ronkkiaan.*) Tuota... taitaa... taitaapa olla saunassakin kirppuja. (*HIMMI tulee ja puuhaa jotakin karsinanurkassa.*) Tuota... eikö nyt ole päiväkahvin aika?

HIMMI. Kohta jo iltakahvinkin.

JUHANA. Jokos, jokos se unen poika sitten narasi! (*Huomaa rahan pöydällä.*) Mikäs... tuota... mikäs raha se tässä... Ihan kaksikymppinen...

HIMMI. Janttu ja Puoska kävivät tässä ruualla.

JUHANA. Yhy ... tuota ... tukkilaiset ... Ei ... ei ... tuota ... niitä ei pitäisi suosia.

HIMMI. Eikö raha riitä kahdesta kuivasta ruokailusta?

JUHANA. Tuota ... kyllähän ... tuota ... tämä raha riittää, mutta muuten ... Ne tukkilaiset ovat semmosia ... tuota ... tyttövouhkia. Ne ... tuota ... narraavat tyttöjä.

HIMMI. Ei pitäisi isän nähdä unia, kun ei ole kerran saunan lauteilla. (*Menee.*)

JUHANA. Yhy ... tuota ... tuota ... tuollaisia ne ovat ... alkavat panna hanttiin. (*HUMMA tulee kiulu kädessä karsinapuolelle talouspuuhissa.*) Yhy ... tuota, tuota ... niitä tukkilaisia ei saa meillä syötellä ... niin ... ei saa.

HUMMA. Mikäs vika niissä tukkilaisissa on?

JUHANA. On, on niissä ... tuota ... niissä sitä vikaa onkin.

HUMMA (*naurahtaa*). Ja kun minä olen luullut, että ne ovatkin niitä salskeimpia miehiä, jotka pölkyllä pysyvät.

JUHANA. Yhy ... vai olet ... tuota ... yhy. (*Pu-dottaa kiihdyksissä piipun hampaistaan.*) Se on nyt ... tuota sillä lailla ... että tuota ... tukkipoikia ei saa hyysätä. Konttimäen pojat eivät siitä tykkää.

HUMMA. Ja kukas tässä kysyy, mistä Konttimäen juipit tykkää?

JUHANA. Yhy ... yhyh, vai, vai juipit ... tuota,

tuota ... ne ne onkin poikia ja tuota ... sulhasianne.

HUMMA. Ja ei sitten ikinä, vaikka punainen tuli mustaksi muuttuisi. (*Menee.*)

JUHANA (*käkkerehtien*). Oho ... yhy ... vai mustaksi ... vai ei ... tuota ikinä. Niin, niin se nykyinen nuoriso tusittelee vastaan ... yhy ... (*Aikoo käpittää ulos, mutta oversa tulee JOHANNA ja LÄNTTÄ-MIINA vastaan, ja Juhana peräytyy ykisten.*)

JOHANNA. Hyhy ... sieltä sitä nyt tultiin ... tultiin sitä. Konttimäestä terveisiä laitettiin.

LÄNTTÄ-MIINA. Tultiinhan sitä, ja mikäpä oli tullessa ... semmoisesta talosta. No, en olisi luullut koko Konttimäkeä niin öhyksi, jos en olisi nyt emännän kanssa kaikkia paikkoja kastellut.

JUHANA. Yhy ... tuota ... olisivat ne pojat tulleet päättämään sitä asiaa. Yhy ... taitaa paha riivata noita tyttöjä ... tuota ... yhy.

LÄNTTÄ-MIINA. Isä siunaa ... vai että paha ... niitä läväsköitäkö?

JUHANA. Niitä justiin, niitä ... yhy ... tuota. Tässä tukkipoikia ... huusaamaan.

JOHANNA. Hyhy ... vai tukki ... poikiako? Ettäkö tukki ...?

JUHANA. Yhy ... tukkipa, tukki ... ihan poikia ... tuota ... syötällään jo ... kesytellään.

LÄNTTÄ-MIINA (*lyö kämmentä*). Voi yheksän-

kymmentä! No siitä, mun pitää jo sanoa, tulee paremmaksi, että tukki...

JUHANA. Niin... tukki... ihan varmasti tukki... tuota... minunkin luontoni... tässä... tuota... pyrkii kohoilemaan. (*Nostelee housujaan.*)

JOHANNA. Ettäkö tukki... tuota... poikia vävyiksi? Siinä, jopa sitä ollaan nyt siinä...

LÄNTTÄ-MIINA. No, sitä se mun uneni tiesi, että siinä... Mutta tässä pitää nyt keksiä keino.

JOHANNA (*itkua väentäen*). Ni - hin... jos sinä Miina... kun sinä tuota... olet viisaampi, niin keksisit... jotakin, vaikka keinon.

JUHANA. Yhy... tuota... se keino... sen pitää olla sellainen vissi, ettei ne tukki... tuota... pojat... Kyllä... tuota... tässä taitaa ruveta luonto jo nousemaan... yhy... (*Nostelee housujaan.*)

LÄNTTÄ-MIINA (*madaltaen ääntään*). Tiedän minä taiat... että selviää tola. On niitä jo tehty muutama kerta. Niille... noille tytön läväsköille pitää keittää taikavelli (*ilmehkien*) semmoinen... kyllä se osataan.

JUHANA. Yhy... kukas... tuota sen sitten... tuota syöttää niille? Yhy... se on hankala paikka.

JOHANNA. Hyhyh... niin, Miina, mitenkäs ne saisi sen syömään?

LÄNTTÄ-MIINA (*hääsittää olemaan hiljaa*). Sh... syöväthän ne sen... yhy... mikäs etteivät

syö, kun keittää vain tavallisen vellin ja laittaa aineet siihen.

JUHANA. Yhy... tuota... onkos sulla aineita?

LÄNTTÄ-MIINA. On... milloinka Miinalla ei olisi aineita, jos tarvitaan... ja lisää pitää hankkia.

JOHANNA. Hyhyh... vai on... aineita.

LÄNTTÄ-MIINA. On, onhan niitä Miinalla aineita. Siihen pitää olla kuutta eri sorttia. Ensinnäkin nukkaa niiden Konttimäen poikien sukista... sitten kaksi hiusta noiden läväsköjen tukasta... ruumiin laudasta kaksi lastua...

JOHANNA (*pelästyen*). Ru - huumiin la - haudasta... hyhyh...

JUHANA. Yhy... onpa se tuolla... tuota... aitassa

LÄNTTÄ-MIINA. Niin, ja sitten vielä kynnettömän elävän rasvaa ja... (*mieltii*) neljä kolmen kuukauden vanhaa piimäkokkeliä.

JUHANA. Tuota... Johanna... onkos, onkos niitä vanhoja kokkeliä?

JOHANNA. Pitää katsoa... jos olisi jonkun korvon uurteessa... hyhyh. Vai kolmen... Mene sinä, Miina, hakemaan sitä nukkaa niiden Konttimäen poikien sukista.

LÄNTTÄ-MIINA (*kaivelee hameensa taskua*). Minä jo varasin. Kyllä Miinä tietää, mitä pitää varata. En sinne toki muuten olisi lähtenytkään.

JOHANNA (*hyrähtäen*). No siitä saat palkaksesi kilon villoja.

JUHANA (*kekerehtien hyvillään*). Yhy... ja tuota... kahvia Miinalle. Milloinka se velli... tuota... keitetään?

LÄNTTÄ-MIINA. Huomenna... vissiin ihan huomenna se niille läväsköille syötetään. Kyllä tepsii... On se Miina ennenkin saanut taikavellin tepsimään. Kun sekään Aittomäen Santra ei millään meinannut mennä sille Hyvös-Kustaalle, niin minä kun keittää hötkötin velliin... Eipä ehtinyt kunnolla kaikkea kupistaan syödä, kun alkoi posket punoittaa ja tyttö rupesi haastamaan, että pitäisi mennä pirta Hyvösestä hakemaan. (*Merkitsevästi Johannalle ja Juhanelle.*) Viikon päästä kuulutettiin, mutta kaksi hehtoa antoi Aittomäen emäntä rukiita siitä Miinalle.

JUHANA. Tuota... tuota... kaksi hehtoa. Se vissiin... oli sen halvemman rukiinhinnan aikana... yhy...

JOHANNA (*Miinan korvaan*). Kyllä sinä saat kaksi hehtoa... ukolta salaa... ja sen kilon villoja... hyhyh. Mutta laitakin se velli nyt sitten huomenna aamiaiseksi kuntoon. Minä olen menevinäni kylään, ja tuo Juhana... hyhyh... mihinkäs se menisikään?

JUHANA. Yhy... tuota... minä rupean siksi aikaa potemaan vaikka... tuota... maha-
tautia.

LÄNTTÄ-MIINA. Ja kyllä sitä velliä saa syödä muutkin. Ei se tapa ketään.

JUHANA. Mutta kun . . . tuota . . . siinä sitä kynnettömän rasvaa, yhy . . . ja niitä ruumislaudan lastuja . . . yhy. En minä tuota . . .

LÄNTTÄ-MIINA. No passaa olla syömättä. Aamiaiseksi sitten laitetaan, kun tytönläväsköt ovat lypsyllä.

JOHANNA. Niin, aamiaiseksi laitetaan, hyhyh . . .

JUHANA (*aikoo mennä, mutta kääntyy*). Mutta tuota . . . mistäs sinä saat sen kynnettömän elävän . . . tuota . . . josta sitä rasvaa . . . yhy . . .

LÄNTTÄ-MIINA (*mieltii, keksii*). Voi yheksänkymmentä! Kyllä Miina saa, kun on niin lihavia torakoita tuolla uunin takana, että . . . Kyllä niistä lähtee.

JUHANA. Yhy . . . onhan niitä . . . tuota . . . meillä toki torakoita . . .

TOINEN NÄYTÖS

Sama näyttämö kuin edellisessä. Aamu ennen aamiaisaikaa. EENOKKI ja ISRAEL tulevat ällistellen, varovaisina; edellinen suhuttaa ässää, jälkimäinen sorauttelee pahasti. Seisoskelevat ensin ovensuussa, laitellen lakkia suunsa eteen, ja sitten edeten vähitellen penkille istumaan.

ISRAEL. Tässähän se talo nyt on, tässä...

EENOKKI. Hyvähän tässä on tämä talo... Kun nyt saisi nämä tytöt ensin akoiksi...

ISRAEL. Niin, kun eivät nyt antaisi rukkasia.

EENOKKI. Jospa ne rakastaakin meitä... niin minusta tuntuu, kun sielläkin Heinälän talkooksissa Humma huiskautti minua huivillaan.

ISRAEL. Ja Himmi räppäsi minua kädelle. Hee... Se Himmi on korlea tyttö. Minä annan sille kirkkaan sorlmuksen.

EENOKKI (*kaivaa sormuksen taskustaan ja katselee sitä*). Minä annan tästä Hummalle.

ISRAEL (*kaivelee sormusta taskuistaan, mutta ei löydä sitä*). Mihinkä perlhanaan se minun

sorlmukseni... No nyt taisi tulla tupen rlapinat.

EENOKKI. Olisit pannut kukkaroon, niinkuin minäkin, ja kukkaron sitten alushousujen taskuun.

ISRAEL. Siellähän se pirlhana onkin, vaikka en muista. (*Katselevat sormuksiaan, panevat ne pois, pyörittelevät hattujaan vähän levottomina.*)

ISRAEL. Kunhan ei vain niitä rluksasia...

EENOKKI. Nauraisivat sitten kylällä, jos niitä rluksasia... Olisivat nyt ne tytöt tulleet... taitavat olla lypsyllä.

ISRAEL. Jos mentäisiin etsimään?

HUMMA (*tulee kiulu ja saavi käsissään, huomaa Konttimäen pojat ja naurahtaa*). No, mihinkä ne pojat nyt näin varhain on menossa?

EENOKKI (*hekoitellen*). Muuten vain tultiin...

ISRAEL (*Eenokille*). Sano sinä se asia.

EENOKKI. Sano sinä... Olisi taitanutkin pitää ottaa puhemies.

ISRAEL. Pirlhana, kun ei arlvattu. (*Rohkaistuaan mielensä; Hummalle.*) Onkos se Himmi kotonana?

HUMMA (*hymyillen*). Kotonahan se on. Olisiko sillä Israelilla Himmille asiaa?

ISRAEL (*hekoillen*). Olisihan sitä...

HUMMA. Tuolla se on tarhalla. Pitää mennä sinne puhumaan. Ne pojat taitavat olla ihan sulhasreisulla?

EENOKKI (*lakkiaan pyöritellen ja hekoillen*). Niinhän sitä lähdettiin . . . hehe.

HUMMA. Vai sulhasina! Se Himmi taitaa olla tuolla sikopahnalla. Israel menee vain sinne ja odottaa.

ISRAEL. Heheh, pitää mennä . . . (*Eenokille.*)
Elä sitten jätä minua, kun saat sorlmuksen annetuksi. (*Menee.*)

HUMMA (*nauruaan pidätellen*). Sillä Eenokilla taisi olla minulle asiaa.

EENOKKI. Hehe . . . olisihan sitä, hehe.

HUMMA. Pitää Eenokin mennä vaikka tuonne navettaan odottamaan, niin tulen sinne. Siellä ei kukaan näe.

EENOKKI. Pitää mennä . . . Niin . . . siellä eivät tosiaankaan näe. Joko minä annan tämän sorlmuksen?

HUMMA. Ehtiihän sen siellä navetassa sitten. (*Eenokin mentyä purskahtaa nauramaan.*) Voi yhden kerran näitä sulhasia!

HIMMI (*tulee nauraen*). No nyt niitä on sulhasia talossa. Aijai, kun piti nauraa Israel-paralle. Mihinkä se sinun sulhasesi meni?

HUMMA. Neuvoin sen navettaan.

JUHANA (*on tullut edellisen repliikin aikana*).
Yhy . . . tuota . . . minkä neuvoit . . . tuota . . . navettaan?

HUMMA. Ei mitään. . . (*Molemmat tytöt menevät nauraen pois.*)

LÄNTTÄ-MIINA (*tulee touhuissaan*). No nyt on sitten jo turkkilainen ja yheksänkymmentä...

JUHANA. Tuota... mitä on... yhy...

LÄNTTÄ-MIINA. No kun sulhaset on talossa ja se velli...

JUHANA. Tuotako... sulhasetko? Konttiko... tuota... mäen pojat?

LÄNTTÄ-MIINA. Konttipa, kontti. Missä se Johanna sen velliin kanssa, että olisin saanut panna aineet? (*JOHANNALLE, joka lennättää vellipadan hellalle hätäisenä.*) Herra siunaa... kun Kontti... tuota... mäen pojat tulivat ja tämä velli...

JOHANNA. Siunatkoon, että sulhasetko... ja tämä velli...

LÄNTTÄ-MIINA. Niin... se velli... tässä on aineet. (*Heittää jotakin pataan.*) Tuossa... hämmennä, hämmennä!

JUHANA. Tuota... ne pojat... ne sulhaset... tuota... missä ne sitten ovat?

JOHANNA. Voi yheksänkymmentä! Mene sinä, Juhana, ne pojat... viemään kamariin... taikka vie katselemaan peltoja... yhyh. Pannaan me, Miina, ruokaa pöytään ja... voi yheksänkymmentä... kun eivät ne läväsköt tulisi syömään ennenkuin... (*Hyntystää hakemaan leipää y. m.*)

JUHANA (*aikoo mennä, mutta kääntyy ovelle*). Tuota... yhy... saitko sinä, Miina, sitä... tuota... kynnettömän rasvaa siihen velliin?

LÄNTTÄ-MIINA. On sitäkin. Koko aamuyön pyydystin torakoita ja niiltä tiristin. (*Hämmentelee pataa.*)

JUHANA. Minä... tuota... menen niitä poikia... yhy... (*Menee.*)

JOHANNA (*hyntystää ruokaa pöytään*). Hyvä isä siunaa... murena sinä tuohon pöydälle leipää ja laita joku kuppi velliseksi, että ne läväsköt luulevat, että tässä on jo syöty... yhyh. Ihan syvänalustaan koskee... jos eivät nyt syökään sitä velliä.

LÄNTTÄ-MIINA. Syövät ne. Elä nyt päästä irti koliikkiasi. (*Lennättelee vateja ja lusikoita.*) No nyt siinä on. Mennään nyt pois, ja hyvä tulee. (*Menevät; hetken kuluttua tulevat JANTTU ja PUOSKA tupaan ja heittävät reppunsa penkille, liikehtien riuskasti.*)

JANTTU. Nälkä repelee vatsaa, niinkuin olisi siellä sata monninkaista. (*Kurkistaa pataan.*) Onpa tuohon jäänyt toki velliä. Pistäppä, poika, jalkasi oman pöytäsi alle ja katsele jo lusikkaa. (*Mättää velliä kuppeihin ja kantaa pöytään.*)

PUOSKA (*katsellen lusikoita pöydällä*). Eipä näy kuin syötyjä lusikoita. Pitäneekö pesemään ruveta? Kun tietäisi, että tytöt ovat näillä syöneet...

JANTTU. Jaa, mutta jospa ne ovatkin akankääkkänöiden jäljiltä. Tuo pian... taikka anna olla.

Menee tämä laidastakin. (*Alkaa syödä. PUOSKA tulee toveriksi.*)

PUOSKA (*vetää vellistä hiuksen*). Hitto, kun on karvoja vellissä.

JANTTU. Hiuspa tuo on. Näytä, ehkä on Himmin hius. (*Tarkastelee hiusta ikkunaa vasten.*) Hummanpa tuo näkyy olevan, koska on musta kuin piki.

PUOSKA. Pistele sitten suihisi. (*Lopettavat syöntinsä.*) Taisi tuossa vellissä olla joku russakkakin, mutta hyvän jäljen teki.

JANTTU. No eihän niistä luu kurkkuun tartu. Mutta missäs ne meidän kullannurut mahtavat olla?

PUOSKA (*katsellen ikkunasta*). Tuoltapa nuo tulla kepsuttavat. Mutta annahan olla akan järvessä... mitäs menninkäisiä tuolla navetan puolella kähni? Niin ovat ihan kuin Konttimäen poikia.

JANTTU (*tulee katsomaan*). No ota ja pala! Nii-tähän ne ovat.

PUOSKA. Jokohan olisivat tulleet sulhasiksi? Ja siellä on isäntä-Juhanakin ja viittiloi pojille. Jo nyt taidettiin jäädä näkin osalle. (*HUMMA ja HIMMI tulevat nauraen.*)

HUMMA. Puhemiehiksikös te veijarit tulitte?

JANTTU. Kunko sulhaset on talossa?

HIMMI. Sulhasetpa tietenkin. Voi taavetti, kun on pitänyt nauraa itsensä kipeäksi!

PUOSKA. Ja isäntä taitaa tuolla olla ihan tosisaan. Mitähän tuo sanoisi, jos tässä muutettaisiin toinen pari aisoihin?

JANTTU (*naurahten*). Jottako tukkipojatkin koettaisivat kepillä jäätä? Kyllä passaa minun puolestani. Mutta ruokansa nämä sulhasmiehet kuitenkin ensin maksavat, jos sattuu kuinka nopea lähtö tulemaan talosta. (*Jättää rahan pöydälle.*)

HIMMI. Herran pieksut, oletteko te tässä syödä tohranneet? (*LÄNTTÄ-MIINA on tullut edellisen repliikin aikana tupaan ja hätäisesti vilkunut pataan ja näyttää yhä enemmän hätääntyvän.*)

PUOSKA. Kyllä pistettiin velli tuolta padasta suihin, kun nälkä ei enää sietänyt odotella.

JANTTU. Mahaan meni, että kurnahti.

LÄNTTÄ-MIINA. Herra siunatkoon!

PUOSKA. Mitäs se muori siellä siunailee?

LÄNTTÄ-MIINA. Voi yheksänkymmentä, kun siinä vellissä oli . . . Pitää mennä sanomaan emännälle . . . sus siunatkoon!

HUMMA (*hoksa asian ja purskahten nauramaan*). Söittekö te sen vellin?

PUOSKA. Kyllä syötiin, ja siinä se meni, vaikka taisi siinä olla yhdeksää laatua kuin patin voiteessa.

JANTTU. Ei nälkäinen odottele lupaa. Mahaan lotkahti, sanon minäkin.

HUMMA (*yhä nauraen*). Kun se oli taikavelliä.

PUOSKA. Mitä hiton taikavelliä? Oli siinä ainakin yksi Humman hius, ja Janttu söi sen ensiksi.

HUMMA. Nyt täytyy selittää koko asia. Kun meitä on työnnetty noille Konttimäen pojille eikä siitä ole tullut valmista, niin Länttä-Miina keitti meitä varten lemmennostatusvellin, joka meidän olisi pitänyt syödä, mutta te nyt söitte sen. (*Nauraa.*)

HIMMI. Mitä ihmettä sinä puhut?

HUMMA. En ehtinyt sinulle puhua asiasta, mutta aioin sen kaataa pois tupaan tultuani. (*Pojille.*)

Kyllä nyt varmaan lempenne kohta leimahtelee.

HIMMI. Voi saksansaappaat!

JANTTU (*nauraa*). Vai sellaista velliä se olikin. Ilmankos siinä olikin kavetta kuin kerjäläisen pussissa. Ei haittaa, vaikk' olisi ollut eläviä sammakoita.

PUOSKA (*lyö näppiä*). Se vellinsyönti tulikin hyvään aikaan. Keksinpä tässä oivan keinon. Kun nuo muorit ja vaarit saavat tietää, että me onkin syöty se velli, niin eivätpä uskalla mukista, kun tässä kysytään sulhasluvut.

JANTTU. No vot, sano ryssä. Jätä asia nyt minun huolekseni. Minä puhun ja paasaan ja peloittelenpa ensin vähän sellaisien taikojen teoista. Kyllä syntyy, sanoi paakari pullilleen. Nyt hän niitä sieltä jo alkaa tulla. (*JOHANNA tulee arastellen ja vilkuillen*). No, mitä se emäntä niin arkaillen omaan tupaansa tulee? Ei täällä ole varkaita eikä taikojen tekijöitä. Tässä olisi

maksu meidän ruuista, kun tässä sitä velliä vähän syötiin. (*Tarjoaa rahaa emännälle, joka ottaa sen vähän empien.*) No, olkaa hyvä vain. Kaksikymppinen se on ja taitaa riittää kahdesta vellikupista.

JOHANNA. Hyvä isä siunaa . . . mikä piti tulla . . . yhyh.

PUOSKA. Mitäs nyt emännälle on tapahtunut? Selittäkää meillekin, jos voisimme auttaa. Me ollaan sellaisia reiluja poikia, että käsi ei mene päähän mistään. (*JUHANA ja LÄNTTÄ-MIINA ovat tulleet edellisen repliikin aikana tupaan, kakkerehtivät ja elehtivät.*)

JUHANA. Tuota . . . tuota yhyh . . . vai ei mene . . . tuota. Ei taida mennä käsikään . . . tuota . . . tekemään omavaltaisuutta . . . : yhy. Mitäs, mitäs . . . (*kiihtyen*) tuota . . . mitäs olette tehneetkään!

JANTTU (*lyö isäntää olalle*). Pisteltiin vähän vain velliä makosiimme, ei muuta. Annoin jo maksun siitä emännälle, ja Humma tässä sanoi, että olisi kaatanutkin sen vellin maahan, kun se kuuluu olleen sellaista taikavelliä. (*Menee Miinan luokse.*) Tämä Miinakos se oli siinä vellin keitossa mestarina?

LÄNTTÄ-MIINA. Voi herran tähden . . . enhän minä . . .

PUOSKA. Tietääkö se Miina, mitä sellaisen taikavellin keitosta annetaan?

JANTTU. Niin, Miina ei taida tietää, että siitä pääsee tiilenpäitä lukemaan.

LÄNTTÄ-MIINA. Vai minä sitä... Tuo emäntä hän sitä... hopotti ja...

JOHANNA. Vai minä... Kun sinä esitit ja sanoit osaavasi... voi yheksänkymmentä!

LÄNTTÄ-MIINA. Vai minä... vai minä... ei saa vääristellä.

JOHANNA. Vai minä... Kun niitä sukankarvoja-kin sieltä Konttimäestä toit! Voi, hyvä isä, kuitenkin...

PUOSKA. No niille Konttimäen pojilleko sitä tämän talon tyttären lempeä piti nostaa?

LÄNTTÄ-MIINA. Niillehän sitä... Voi yheksänkymmentä! Mutta en minä... (*Itkua esiliinaansa vääntäen.*)

JANTTU. Ja nämäkö toiset ne käskivät keittämään?

LÄNTTÄ-MIINA. Nämähän ne... Voi armias isä...

JOHANNA (*suhahtaa Miinalle*). Saat laputtaa meiltä heti paikalla... yhyh.

JANTTU. Vai käski isäntä ja emäntä keittämään taikavellin. Hankala juttu. Ja me satuimme sen syömään.

JUHANA (*peloissaan*). Tuota... tuota... akat, akat... hoplottavat... tuota... yhyh... en minä hänestä... (*EENOKKI ja ISRAEL tulevat tupaan lakkiaan pyöritellen.*)

JANTTU. Jahah, siinähan ne sulhasmiehet ovat. Ja oikeinko taikojen avulla isäntä ja emäntä tyttäriään noille työntävät?

JUHANA (*käkkerehtien edelleen peloissaan*). Tuota ... tuota ... tuo Johannahan se ... hoplotti ... yhy.

JOHANNA. Vai minä, kun itse sanoit, ettei saa tukkilaisia suosia ... vievät vielä tytöt ... Itse hän kiirehdit sulhasia. (*Itkuun hyrähtäen.*) Voi yheksänkymmentä!

JANTTU. Vai ei tukkilaisia suosita? Mutta kuulkaahan, isäntä. Vertailkaapa nyt meitä, kun tässä taitaa pitää ruveta sen taikavellin syötyä sulhasiksi meidänkin, että meilläkö vai noilla Konttimäen pojilla on suurempi selkä ja suuremmat silmät?

JUHANA. Tuota ... taitaapa taitaa ... olla teillä silmiä ... jos lienee selkääkin ... tuota ... yhyh.

PUOSKA. Niin, ja sitten näyttää, että tässä talossa pitää käyttää kumpaisiakin, sekä selkää että silmiä, ennenkuin tästä talo tulee, mutta meitä ei peloita yrittäessä ...

JUHANA. Tuota ... tuota ... pitää miettiä, yhy. Niin, se velli ... juutas kuitenkin ... tuota ...

JANTTU. Ei se velli ole tässä meihin lempeä saanut nousemaan eikä taida saada muihinkaan. Me on jo katsottu asia sillä silmällä viikkoja ennen, ja eikös sitä, tyttäret, ole jo tuumittukin valmiiksikin, vai mitä.

HUMMA. Kyllä on. Ja nyt sanon tässä isälle ja äidille, että oli ihan turhaa puuhaa se taikavellin keitto. Ei se olisi meihin tepsinyt, sillä me emme olisi ikinä menneet Konttimäen pojille.

ISRAEL (*syrjässä Eenokille*). Se rlätkäytti sulle rlukkaset.

HIMMI. Ja me kun jo olemme valinneetkin sulhaset itsellemme.

EENOKKI (*samoin syrjässä Israelille*). Nyt jo taisi tulla sinullekin rlukkaset. (*Pyörittelevät hattujaan neuvottomina.*)

JUHANA. Tuota... vai valinneet, yhy... mutta on siinä... tuota... meilläkin sananvaltaa, yhy.

JANTTU. No mikäpä siinä sitten on, jos kerran esteitä laitetaan, niin pitänee antaa sekin velinkeitto viranomaisten hoteille.

JOHANNA. Voi yheksänkymmentä, yhyh. (*Juhanan korvaan.*) Ei tässä taida auttaa nyt mikään muu, kun se velli... yhyh... tuli keitettyä ja nuo sen söivät.

JUHANA (*Johannalle*). Tuota... tuota... olisi pitänyt vahtia velliä. Se oli... tuota... sitä akkojen laiskuutta, yhy.

JANTTU (*Miinalle*). Ja mitäs kaikkea se Miina pisti siihen velliinsä?

LÄNTTÄ-MIINA (*itkua vääntäen*). Ei siinä... yhy... kuin viittä laatua... Kynnettömän rasvaa... ja...

JANTTU (*hohottaen*). Voi saamari, vai kynnettömän! Minkäläistä ainetta se mahtaa olla?

LÄNTTÄ-MIINA. Ei se muualta kuin torakoista.

PUOSKA (*räjättää nauramaan*). Johan ma sanoin, että taisi olla muutama russakkakin. Kyllä kai se on parasta, kun nyt se vellinkeitto jätetään toisiin käsiin.

JUHANA (*hätääntyen*). Tuota... tuota... taitaisihan... tuota... passata vaikka muutenkin se asia. Onko teillä edes puhtaat kirjat?

JANTTU. Mitkä kirjat?

JOHANNA. Papinpa, papin... yhy... mainekirjat.

JANTTU. No, ne meillä kyllä sattuu olemaan mukankin, että isäntä saa kyllä ne nähdä ja emäntäkin. (*Molemmat ottavat kirjat esille ja antavat Juhanelle, joka antaa ne kuitenkin heti pois.*)

JUHANA. Taitaapa... tuota... taitaa... olla puhtaat. Kun tuota sitten jäisi ne tukkihommat...

PUOSKA. Kyllä ne jätetäänkin, jos kerran kynnet maan kamaraan isketään.

JANTTU. Juhannukselta jätetään, mutta kun tässä ollaan vähän Puoskan kanssa niinkuin päällysmiehiä, niin täytyy lautat saada kaikki ensin alas.

JUHANA. Tuota... vai päällyys... tuota... miehiäkö, yhy... vai että päällyys... (*Konttimäen pojille.*) Tuota... yhy... tässä taisi käydä nyt huonosti.

EENOKKI (*itkua vääntäen*). Huonosti, kovin huonosti, kun . . . rukkasat . . .

ISRAEL (*teristyen*). Elä nyt itke, perhahan kutti. Kyllä tällaiset rleilut pojat aina hentun saa.

JANTTU (*lyö Israelia olalle*). Niin saakin. Minä hommaan sinulle oikein pullevan hyvännäköisen lesken.

PUOSKA (*samoin lyö Eenokkia olalle*). Ja minä sinulle ihan valmiiksi eukon, ei muuta kuin sänkyyn talutat.

ISRAEL (*Jantulle*). Onko sillä lapsia . . . sillä leskellä?

EENOKKI (*Puoskalle*). No sitten ei mitään. Onko se korea?

JANTTU (*Israelille*). Eikä ole, mutta kyllähän te niitä saatte.

PUOSKA (*Eenokille*). Korea se on kuin kesäheinä, älä nyt enää vetistele. (*Juhanalle.*) Jaa, että saammeko me sitten tämän Jantun kanssa lähteä näiden tyttärien kanssa kihlamarkkinoille?

JUHANA (*kekkerehtien*). No totta kai . . . tuota, yhy . . . kun se velli . . . ja kun tuota . . . päällys . . . ihan tuota miehiä . . .

JOHANNA. Voi yheksänkymmentä . . . taisi ihan koliikki irtaantua, yhyh. (*JANTTU ja PUOSKA lyövät kättä Juhanalle ja Johannalle.*)

PUOSKA. Kättä päälle, ja sillä on asia selvä. Ja kun tässä kerran ollaan vähän niinkuin päällysmiehiä, niin tekaistaanpa tukkikauppakin isän-

nän kanssa, ja isäntä saa sitten ne rahat erottaa ihan omikseen.

JUHANA (*herkistyen, tetterehtien*). Tuota... tukkiko... tuota... kauppa? Kuuletko sinä, Johanna... että... tuota... tukki... ihan kauppa?

JANTTU. Niin, me tarjoamme tuosta Pällin kanakaasta seitsemänkymmentäviisituhatta urakassa seitsemäntuumaisista ylöspäin lukien. Jos haluatte mieluummin runkokauppaa, niin viisikymmentä markkaa rungolta. Joko kirjoitetaan kontrahti?

JUHANA. Tuota... tuota... yhyh... jopa tuota... vai seitsemänkymmentäviisi... tuota... tuhatta... (*Konttimäen pojille.*) Tuota... jopa tämä nyt... kävi hyvästi, yhy. Nämä... tuota... taitavat olla isoja päällysmiehiä, yhy. (*Jantulle.*) Kirjoitetaan vain kontrahti... ja me Johannan kanssa saadaan ne rahat... tuota... erilleen?

JANTTU. Saatte pitää muutkin tukkirahanne, mitä saatte. Me tyydymme, kun saamme kaksi noin komeata tyttöä, vaikka ei olisi taloja eikä tavaroita. (*Kiepauttavat työt kainaloonsa.*)

PUOSKA. Tulipa tästä nyt monenlaiset kaupat... lieneekö sitten ollut sen taikavellin ansio. Tukki-kaupalle kai pidetään nyt harjakaiset, mutta ensi sunnuntaina sitten pidetään niille meidän kaupoillemme, kun kaupungista palataan.

LÄNTTÄ-MIINA. Ei kai sitten . . . tarvitse minunkaan lähteä sinne linnaan?

JANTTU. Ei toki puhettakaan.

LÄNTTÄ-MIINA. Vaikkako siinä vellissä oli torakoitakin?

JANTTU. Vaikk' olisi ollut pörriäisiä.

PUOSKA. Russakkahan se on tukkimiehen rusina.

JUHANA (*Johannalle*). Tuota . . . tuota . . . no, akat, pannua . . . tuota . . . tulelle!

LÄNTTÄ-MIINA (*niiaa Puoskalle ja Jantulle*). No kiitoksia vain, hyvät herrat. Kyllä se olikin viimeinen taikavelli, minkä minä keitin.

JANTTU (*antaa rahaa Miinalle*). Tuolla saa Miina ostaa itselleen kahvia, ja vehnäsiä ja sitten me Miinan kanssa ensi sunnuntaina tanssitaan kihlajaisia.

EENOKKI (*lähestyy Puoskaa*). Joko se morsian joutuisi silloin minullekin?

ISRAEL. Niin, ja minulle pitää hommata se leskiakka . . . ettei enää näitä rlukkasia . . .

JANTTU. Kyllä hommataan ihan varmasti.

EENOKKI. Ja tanssitaanko sitten meidänkin kihlajaisia?

PUOSKA. Aivan varmasti. Ensin täällä Kurumäessä ja sitten mennään Konttimäkeen.

JANTTU. Ja sitten vaikka kiehautetaan vielä toinenkin taikavelli kaiken päällisiksi.

SUURI HUUMORIAARTEISTO.

SUOMALAISTA HUUMORIA KOLMEN VUOSISADAN AJALTA

Aiheittensa mukaan ryhmitelty edustava valikoima leikillisestä kerronnastamme ja runoudestamme 1600-luvulta nykyhetkeen asti, toimittanut ja selityksillä varustanut *V. Hämeen-Anttila*. Ilmestyy kolmattasataa sivua sisältävinä niteinä à 20 mk ja kaksi nidettä käsittävinä sidoksina à 50 mk.

Tämä kansalliskirjallisuutemme eloisin esittelysarja antaa täydellisen kuvan meikäläisen hyväntuulisuuden, leikinlaskun, iloittelun ja ivan etevimmistä ilmennyksistä kautta sukupolvien. Se osoittaa huumorimme eri laadut, käsittelytavat ja varsinaiset lähteet eikä ainoastaan ole hauska lukemisto suurelle yleisölle, nostaen esille paljon unohduksiin hautautunutta pirteyttä, vaan samalla myös selkeä havaintoaineisto kirjakielemme kehityksestä.

Kuvaavimmilla tuotteillaan ovat siten mukana vanhin humoristimme Gabriel Tuderus (1638—1705), 1700-luvun Calamniukset, Achreniukset, Ganander, vuosisadan takaiset Gottlund, Juteini ja monet kansanrunoilijat (kuten Paavo Korhonen, Elias Tuoriniemi), äskeisen sukupolven ensimmäiset ammattihumoristit Kaapro Jääskeläinen ja Onni W. Arima, nykyiset mestarit Hj. Nortamo, Olli, Tiitus, Vaasan Jaakkoo, Kaarlo Hemmo, sellaiset muun kirjailijatoiminnan ohella huumoriakin harrastaneet nimet kuin Arvid Järnefelt, J. H. Erkko, Viljo Kojo, Maiju Lassila, Joel Lehtonen, Valter Juva, Pentti Haanpää, Väinö Kataja, Juho Koskimaa — vain muutamia esimerkkejä mainitaksemme.

Tällainen sarja, jonka kukin nide on erillinen teos, ansaitsee sijansa jokaisessa suomalaisessa kodissa, valaisevana ja ehtymättömän huvittavana kansallisuontemme ja -olojemme kuvastelijana.

ARVI A. KARISTO OSAKEYHTIÖ

191. *Sarakörpi*, Kolmen Jussin naimahommat. 3-n. hn., 9 h. 4 mk.
 193. *Luomanen*, Täтивäkeä. 1-näyt. pila, 6 h. 2. painos. 3 mk.
 195. *Jääskeläinen*, Kun naiset miehistyvät. 1-n., 9 h. 2. painos. 3 mk.
 196. *Voikoski*, Akkavalta. 1-n huvinäyt., 5 h. 3. painos. 4 mk.
 197. *Luomanen*, Lauvantai-ilta. 1-n. pila, 10 h. 2. painos. 5 mk.
 198. *Luomanen*, Kun kyöpelinkelot ne soivat. 1-n. huvin., 10 h. 5 mk.
 199. *Luomanen*, Emännän salaisuudet. 1-n. huvin., 5 h. 2. p. 3 mk.
 200. *Alpi*, Rantalassa. 3-n. kansannäyt., 11 h. 3. painos. 4 mk.
 201. *Jääskeläinen*, Miljoona-arpa. 1-n. huvinäyt., 3 h. 2. painos. 1: 50.
 * 202. *Halme*, Purimossa. 5-näyt., 16 h. 3. painos. 6 mk.
 * 203. *Halme*, Murtuneita. 4-näyt. draama, 6 h. 5. painos. 8 mk.
 204. *Vuorisalo*, Junassa. 1-n. huvinäyt., 14 h. 3 mk.
 * 205. *Alpi*, Väkevämmän tiellä. 3-n. murhenäyt., 8 h. 3. painos. 5 mk.
 207. *Tolonen*, Voi teitä kelvottomat! 3-n., 12 h. 2. painos. 5 mk.
 208. *Wuorelainen*, Talouskoulussa. 1-n. pila, 10 h. 3. painos. 4 mk.
 209. *Selja*, Siemenperunat. 1-n. huvinäyt., 3 h. 2. painos. 3 mk.
 * 210. *Halme*, Kosken tarina. 3-n., 8 h. 2. painos. 4 mk.
 * 211. *Halme*, Mestari Garp. 1-n., 6 h. 2. painos. 2 mk.
 * 212. *Halme*, Egyptin pimeys. 3-n., 11 h. 3. painos. 6 mk.
 * 213. *Halme*, Esa Pöllönkorpi. 3-n., 9 h. 3. painos. 4 mk.
 * 214. *Halme*, Pöllönkorven naamiaisyö. 3-n., 8 h. 2. painos. 4 mk.
 * 215. *Halme*, Kaksintaistelu. 3-n., 8 h. 2. painos. 4 mk.
 216. *Halme*, Seuranäyttämöopas. 4. painos. 6 mk.
 * 217. *Halme*, Nainen sen tietää. 3-n., 3 h. 4 mk.
 218. *Saarenmaa*, Kyllikki ja Lemminkäinen. 2-n., 5 h. 2 mk.
 219. *Saarenmaa*, Ilmarinen ja Pohjolan nuorempi neito. 2-n., 14 h. 3 mk.
 220. *Saarenmaa*, Aino. 2-näyt. Kalevala-näytelmä, 9 h. 3 mk.
 221. *Saarenmaa*, Juhannuksena. 2-näyt. kansannäytelmä, 11 h. 3 mk.
 * 222. *Halme*, Kuningas Teivas, Pirkkalan valtias. 4-n., 5 h. 5 mk.
 223. *Kosonen*, Sovinto-jako. 1-n. huvinäyt., 11 h. 3 mk.
 224. *Kosonen*, Herra puheenjohtaja. 3-n. huvinäyt., 13 h. 6 mk.
 225. *Kaste*, Vuoroin vieraisissa. 1-n. pila, 6 h. 3 mk.
 * 226. *Kytömaa*, Kolmiliitto. 1-n., Kotimaiseksi Viikoksi. 6 h. 4 mk.
 227. *Kosonen*, Aviomiehen osa. 3-näyt. ilveily, 13 h. 5 mk.
 228. *Kosonen*, Lepokoti Rauha. 1-näyt. pila, 7 h. 3 mk.
 229. *Kosonen*, Kasarmin pihalla. 1-näyt. pila, 4 h. 4 mk.
 230. *Halme*, Harjoitushetki Himppulassa. 1-n. pila, 6 h. 2. p. 5 mk.
 231. *Pihlaja*, Valheen kengillä. 3-näyt. ilveily, 9 h. 5 mk.
 232. *Kosonen*, Valkea uhri. 2-n. isänm., 5 h. 2. painos. 6 mk.
 * 233. *Halme*, Korpi nukkuu. 1-n., 8 h. 2. painos. 4 mk.
 * 234. *Halme*, Korpi herää. 1-n., 6 h. 2. painos. 4 mk.
 * 235. *Halme*, Korpi nousee. 1-n., 7 h., 2. painos. 4 mk.
 * 236. *Halme*, Korpi liikkuu. 1-n., 7 h. 2. painos. 4 mk.
 237. *Kainulainen*, Umpulan urheilijat. 2-n. huvinäyt., 10 h. 4 mk.
 238. *Korpihinna*, Punaiset housut. 3-näyt. ilveily, 9 h. 2. painos. 8 mk.
 * 239. *Wuori*, Korkea oikeus istuu. 1-n. ilveily, 12 h. 4. painos. 4 mk.
 * 240. *Wuori*, Vuoksen varrella. 1-n. kansannäyt., 7 h. 2. painos. 6 mk.
 * 241. *Wuori*, Valekuollut. 3-näyt. ilveily, 6 h. 2. painos. 8 mk.
 * 242. *Wuori*, Pappilan tuvassa. 1-näyt. huvin., 6 h. 5. painos. 5 mk.
 * 243. *Wuori*, Veri on vettä sakeampi. 2-näyt., 6 h. 2. painos. 7 mk.
 * 244. *Wuori*, Savon sydämessä. 3-n. huvinäyt., 10 h. 8. painos. 8 mk.
 * 245. *Wuori*, Ryöstö. 5-näyt. näytelmä, 16 h. 3. painos. 7 mk.
 * 246. *Wuori*, Nahkapoikia. 4-näyt. kansannäyt., 16 h. 2. painos. 8 mk.
 * 247. *Alpi*, Uhrilamma. 1-näyt. huvinäytelmä, 4 h. 5 mk.
 * 248. *Bergroth*, Oikea morsian. Palkittu 2-n., 5 h. 8 mk.
 * 249. *Virvatuli*, Varastettu polkupyörä. Palkittu 3-n., 6 h. 8 mk.
 * 250. *Salmi*, Eräänä yönä... Palkittu 3-n., 6 h. 8 mk.
 * 251. *Voipio*, Elämä elämästä. Palkittu 1-n., 7 h. 8 mk.

- * 252. *Sahlstén*, Kansan ystävä. Palkittu 2-n. näyt., 8 h. 8 mk.
 253. *Roos*, Inkerin kesäloma. 3-n. huvinäyt., 9 h. 8 mk.
 254. *Roos*, Pyhäaamu Anttilan pihalla. 1-n., 7 h. 5 mk.
 255. *Laurila*, Ennen sauna. 1-n. huvinäyt., 6 h. 5 mk.
 256. *Pelkonen*, Fordi. 1-n. huvinäyt., 4 henkilöä. 5 mk.
 257. *Pelkonen*, Maalainen markkinoilla. 1-n. huvinäyt., 5 h. 5 mk.
 * 258. *Kainulainen*, Renk' Kallen urotyö. 3-n. huvin., 5 h. 10 mk.
 259. *Kainulainen*, Yön ritari. 3-n. näyt., 6 henkilöä. 10 mk.
 * 260. *Walakorpi*, Kaltevalla pinnalla. 3-n. kansann., 6 h. 10 mk.
 261. *Visuri*, Perjantai 13 päivä. 1-n. suojelus-k.-n., 7 h. 5 mk.
 262. *Pekkarinen*, Polkkatukka. 1-n. huvinäytelmä, 5 h. 6 mk.
 263. *Halonen*, Poliitikkaa ja taktiikkaa. 1-n. ilveily, 6 h. 5 mk.
 264. *Haapanen*, Niin kävi kuin pitikin. 1-n. näyt., 7 h. 6 mk.
 265. *Pekurinen*, Viidenkymmenen villitys. 1-n. pila, 5 h. 5 mk.
 266. *Risku*, Sittenpä sen näkee. 2-n. kansannäyt., 8 h. 6 mk.
 267. *Selja*, Vihkimäleninki. 2-n. näytelmä, 6 h. 6 mk.
 268. *Simelius*, Tunnustus. 1-n. näytelmä, 5 henkilöä. 5 mk.
 269. *Puljava*, Kosioretki. 1-n. huvinäyt., 4 h. 5 mk.
 270. *Kuusikko*, Aavasaksalla. 1-n. kansannäyt., 10 h. 8 mk.
 271. *Halonen*, Mariana. 1-n. näytelmä, 4 henkilöä. 5 mk.
 272. *Pausama*, Sulhaset. 1-n. huvinäyt., 7 henk. 5 mk.
 273. *Atra*, Huvitoimikunnan huolia. 1-n. pila, 9 h. 6 mk.
 274. *Kotkanpää*, Isäntien markkinamatka. 2-n. hn., 17 h. 7 mk.
 275. *Pelkonen*, Salapoliisi. 1-n. pila, 4 henk. 5 mk.
 276. *Höylä*, Hän ja hänen pehtoorinsa. 2-n., 5 h. 6 mk.
 277. *Sivriä*, Se suomalainen sisu. 1-n. ilveily, 6 h. 2. p. 6 mk.
 278. *Sahlstén*, Väärillä keinoilla. 2-n. kansann., 10 h. 7 mk.
 279. *Pelkonen*, Kohtalon sormi. 1-näyt. pila, 4 henk. 5 mk.
 280. *Selja*, Äiti kulta. 2-näyt. näytelmä, 5 henkilöä. 5 mk.
 281. *Ahola*, Ilvesojan Joosen kasvatit. 2-näyt., 6 h. 6 mk.
 282. *Sjöman*, Luonnonparantolassa. 3-n. huvinäyt., 10 h. 7 mk.
 283. *Nieminen*, Umpimähkään. 3-n. huvinäyt., 9 henk. 8 mk.
 284. *Sahlstén*, Serkku. 3-n. huvinäyt., 8 henk. 9 mk.
 285. *Pellinen*, Kuuromykkä tati. 2-n. huvinäyt., 5 h. 6 mk.
 286. *Voutilainen*, Kadonnut testamentti. 2-n., 5 henk. 5 mk.
 287. *Hästsko*, Reilut pelkurit. 1-n. näyt., 9 henk. 6 mk.
 288. *Anttila*, Sama vanha juttu. 1-n. pila, 5 henk. 5 mk.
 * 289. *Halme*, Onnen veräjä. 3-näyt. huvinäyt., 6 h. 8 mk.
 290. *Wammaskoski*, Vaihdettu morsian. 2-n. hn., 5 h. 2. p. 6 mk.
 291. *Pellinen*, Hukkaantunut seteli. 1-n., 5 h. 6 mk.
 292. *Palmroth*, «Kuulkaas, Bakkelin!» 3-n. farssi, 8 h. 10 mk.
 * 293. *Halme*, Kaksi lupausta. 3-näyt., 6 henk. 10 mk.
 294. *Rissanen*, Hevosnimi. 1-näyt. ilveily, 7 henk. 7 mk.
 295. *Pellinen*, Tuurin pojat. 2-näyt. huvinäytelmä, 8 henk. 8 mk.
 296. *Karila*, Tieteen tyranni. 1-n. jännitys näyt., 5 henk. 8 mk.
 297. *Kittellä*, «Merkkimies». 1-näyt. pila, 7 henkilöä. 5 mk.
 298. *Walakorpi*, Kilpakosinta. 1-näyt. huvinäyt., 7 henk. 7 mk.
 299. *Kaipainen*, Kutomakoulussa. 2-näyt. huvinäyt., 5 henk. 6 mk.
 300. *Sjöman*, Kaikkein paras. 1-näyt. huvinäyt., 4 henk. 5 mk.
 301. *Karila*, Ah, hän suuteli. 1-näyt. huvinäyt., 6 henk. 6 mk.
 * 302. *Wuori*, Umpisolmu. 3-näyt. huvinäyt., 7 h. 4. painos. 10 mk.
 303. *Pelkonen*, Nykyaikainen morsian. 1-n. pila, 3 h. 5 mk.
 * 304. *Bergroth*, Kannaksen lumous. 1-n. näyt., 4 henk. 6 mk.
 * 305. *Wuori*, Hirttonuora. 3-näyt. huvinäytelmä, 6 h. 10 mk.
 306. *Heimo*, Oikea omistaja. 2-n. näyt., 7 henk. 6 mk.
 307. *Kettunen*, Voi maailmaa! 2-n. huvinäytelmä, 6 henk. 8 mk.
 308. *Kujanpää*, Taikavelli. 2-n. kansannäytelmä, 9 henk. 6 mk.

Hinta 6 mk.